

- ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಅವಶ್ಯಕ ಕಾರ್ಯ ವೈಲಿರಿ ವಿಸ್ಯಾಯ ಮಟ್ಟಿಸುವುದು. ಹಾಡು ಅಭ್ಯೋದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವಂತೆ, ಅವಶ್ಯಕ ಉಸಿರಾಗಿರುವಂತೆ ನನಗೆ ಹೇರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅದೆಪ್ಪ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆದಿರುವೇನೋ! ಗದ್ದೆ ನೇಟ್, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ, ತೋಟಕ್ಕೆ ನೀರು ಹಾಕುವುದು... ಇಂಥ ಅವೇಕ್ಹೋ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದ್ಗಳಿಲ್ಲದ ಅವಶ್ಯಕ ದಿನ ಜಲಿಸುವುದು. ಒಂದರಲ್ಲೂ ಉದ್ದೇಖಿಲ್ಲ. ಮಗ ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೂ ಅಭ್ಯೋದ ಹೀಗೆಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದಳು, ಬಂದುದರಿಂದ ಗಲುವಾದಳು ಎಂಬುದು ನಿಜ.

ಆ ಇಂಥ ಬದುಕಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪನು ಎಂದು ನನಗೆ ಸೋಜಿಗಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಯಾರ್ಡೋ ಸಹಾಯದ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಲ್ಲ, ದೈನಿಕದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ತಾವು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ, ಯಾರದಾದರೂ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಗೆ ಕಾದು ನಿರಾಶರಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ, ಕಾಡಿನ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ ಬಾಕಿ ಒಂದು ದಿನ ಮಣಿಲ್ಲಿ ಮಣಾಗ್ನಿ ಹೋಗಿಬಿಡುವುದು... ಅಭ್ಯೋದ ಇಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ, ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಕಾಡಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಸತ್ಯೋಪವಾಗಿ ಬಾಟತ್ತೆ ಹೊಗಿನುವುದರಲ್ಲಿ ಸುಖವಿದೆ ಎನ್ನುವಂತಿರುವ ಈ ಅಭ್ಯೋದ ಲೋಕದ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಬೀಂಬ ಅರಸುವ ನನಗೆ ಸವಾಲು, ಸೋಜಿಗೆ. 'ಅಭ್ಯೋದ ನೀನು ಮನಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಏನೇನೋ ನಿನ್ನದೇ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ನೇರಿಸಿ ಹಾಡು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಡೆ, ಅದಕ್ಕಲ್ಲ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ ಓದಕಾಗ್ನಿ ಹೇಳಿ ಇವರು ಹೇಳಾರೆ. ಮಾಪಾರು' ಎಂದು ರಾನಭ ನನ್ನ ಮಾಪಾಗಳನ್ನು ಒಂದು ವಿಲಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಾದಲ್ಲಿ ಘ್ರಣೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲರೂ ಮನಸಾರೆ ನಕ್ಕೆವು.

ರಾನಭ ಅವರ ಹೇಸಬಗೆಯ ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮ ಹೀಗೆ ಸಂತಪದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ವರ್ಷದ ಕಾಗಾರಲದ ನರ್ತನ ಶುರುವಾಯಿತು. ಅದರ ನೇತ್ರಾನಂದಕರ ಅವಶರಣ, ಕಣಭೇದನಕರ ಗುಡುಗು, ಎದೆಯಲ್ಲೊಂದು ಭೂತಕು ಮಟ್ಟಿಸಿದ ಮಿಂಚಿನ ಮಾಯಾವಿಲಾಸ ಕಾಣತ್ತೆ ಅವರು ಕಡೆಗೋಡ್ಲು ಶಂಕರಭಟ್ಟರ 'ಕಾಗಾರಲದ ವೈಭವ' ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಕುಟಿದರು. ಹಣ್ಣು

ಮಿಂಚೆ ಗಡ್ಡದ ಮಗನ ಇಂಥ ಹುಬ್ಬಾಟ್ಗಳು ಅಭ್ಯೋದ ಹೊಸದಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಒಡೆದಿರಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಮರುಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದಿತ್ತೇ ಎಂದು ಕೆಲವು ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಸಂದೇಹ ಉಂಟಾಗಿದ್ದು ನಿಜ. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಅವರ ಬೇರೆಲ್ಲ ಜಟಿವಟಕಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಬೀದರೆ ಮಳೆ ಸುರಿಯತ್ತೆ ಮೂರು ದಿನಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಉರಿನ ಒಂದು ಭೀಮಬಂಡಿಗೆ 'ಕವಿಶ್ವಲೆ' ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನೇರ ಬೀಸಿಲು ತಲೆಗೆ ತಾಕದಿರಿಲೆಂದು ಅದರ ಸುತ್ತ ಮುಕ್ಕಾಲು ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಹಂಚು ಹೊಡಿಸೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ, ಸಂಜೆ ಕೆಲರುವುದನ್ನು ರಂಧ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಎವೇಕ್ಹೋ ಒಳ್ಳೆಳ್ಳಿಯ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾದಾಗ ಗಟ್ಟಿದಿನಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿರದ ಗಿಡಮರಗಳಿಗೆ, ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಓದಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಒಂದರೆಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಅತ್ಯ ಹೋಗಿರಲ್ಲಿ. ಈ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅತ್ಯ ಹೋಗುವ ಅಕರ್ಣಣ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶಂಕರ ಭಟ್ಟರ ಪದ್ಯವನ್ನು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಪುಕಿತ್ತು ಓದಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹವೂ ಹಚ್ಚಿತು. ಸರಿ, ಕಂಬಳಿ ಕುಪ್ಪೆ, ಕೊಡೆ ಹಿಡಿದು ಹೊರಟೆ ಬಿಟ್ಟರು.

ಬೀರುಮಳೆಯ ಅಭ್ಯೂಂಜನದಿಂದ ಗಿಡಮರಗಳು ಸಂತಪ್ಪವಾಗಿ ತೋನೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಕವಿಶ್ವಲದ ಇವರ ಅರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದರೆಡು ಹಸುಗಳು ಬಾಲವಾಡಿಸುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದವು. ಸೂರ್ಯನ ದಶನವಿಲ್ಲದೆ ಇದು ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನವೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂಜಾವಿಗೆ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿದ ಹೆಮ್ಮೆಲ್ಲಿದ ಮಬ್ಬು ಮುಂಜಾವು. ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಹದಿನೆಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಎರ್ ದೂರದವರೆಗೂ ಗಿರಿಪಂಕ್ತಿಯ ಸಮಸ್ತ ನೋಟ ಪಡೆಯಬಹುದು. ತನ್ನಂಥ ಭಾಗ್ಯಶಾಲೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರಾನಭ ಮುದ ತಾಳಿದರು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ತನ್ನವು, ತಾನು ಬೆಳೆದ, ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿ ದಶಕಗಳಿಂದ ಇದ್ದ ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಸ್ವಷ್ಟಿಯ ಸಮ್ಮದ್ಧಿ ಎಂದು ಮನಸು ಚಿಂಕೆಯಂತೆ ಕುಟಿಯಿತೋಡಿತು. ದಿನದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ನೋಟವನ್ನು